

Det er nu dette, som man har overdraget mig at udtale her i Dag ved denne Lejlighed. Det er jo den Lejlighed, der parlamentarisk frembyder sig som den mest nærliggende, om man vil som den eneste Lejlighed, naar det ikke netop skal ske i Henhold til en Dagsorden. Dersom der fra den højtærede Forsvarsminister som Konseilspræsident og Forsvarsminister kommer et imødekommende Svar paa denne Henvendelse, er jeg overbevist om, at det vil vække stor Glæde i meget vide Kredse, og det vilde finde megen Paaskønnelse, uanset de politiske Anskuelser.

Konseilspræsidenten og Forsvarsministeren (Klaus Berntsen). Den ærede Ordfører har givet mig en kærkommen Lejlighed til at komme ind paa det Spørgsmaal, som nu er berørt af ham ikke alene paa egne Vegne, men, som den ærede Ordfører udtalte, paa hans Partis Vegne. Bølgerne er jo i den senere Tid gaaet ret højt i Anledning af den frivillige Indsamling til Forsvaret. Det er den ærede Ordfører som det høje Ting bekendt, at man navnlig i Pressen har brugt voldsomme Udtryk imod mig som den ansvarlige Minister og imod Ministeriet for min Stilling til denne Sag. Man har brugt injurierende Udtryk i rigt Maal, og man har drevet det dertil, at man selv fra Kirkens Prædikestole har ment at burde under Dækning dør rette stærke Angreb paa Ministeriet. Jeg har derfor Lyst til at udtale mig om denne Sag og give en historisk Redegørelse for, hvad der er sket med Hensyn til dette Spørgsmaal.

Den frivillige Forsvarsindsamling begyndte i Hemmelighed og, som den ærede Ordfører udtalte, i en mindre Kreds. Man har opgivet Antallet af dem, som har begyndt denne Sag og rejst den og foretaget den første Indsamling, til at være ca. to Hundrede, og denne første Indsamling havde til Formaal, at der paa Københavns Fæstnings Nordfront skulde anlægges for 1/2 Mill. Kr. nogle Feltbefæstningsanlæg. Nu mener jeg, at hvis disse Mænd, der rejste Sagen med dette Formaal for Øje, ikke har haft andet for Øje end dette ene, var den naturligste Vej for dem at gaa, naar de vilde begynde paa en saadan Sag, til den ansvarlige Minister. Det gjorde de ikke. Det var et rent Tilfælde, at et Blad her i København røbede, at en saadan Bevægelse i al Hemmelighed var sat i Gang, og nogen Tid efter erfarede jeg, at et Par Mænd af den nævnte hemmelige Komité havde hen-

vendt sig ikke til mig, ikke til Forsvarsministeren, ikke til Ministerchefen, men paa allerhøjeste Sted og under en Form, som jeg maatte finde i højeste Grad ukonstitutionel, idet man gik ud fra, at man kunde afgive den halve Million, som den Gang knap var indsamlet — der var indsamlet 425,000 Kr. —, ikke til den ansvarlige Minister, men til to Generaler, den kommanderende General i første Generalkommandodistrikt og Chefen for Generalstabens, og saa mente man, at man kunde lade de omhandlede Værker anlægge midlertidig, og naar Krigsfaren var overstaet, kunde Ministeriet sørge for at faa disse Værker lovliggjorte. Det er en Fremgangsmaade, som har gjort mig noget betænkelig ved Oprindelsen til denne Sag. Det er jo en Selvfølge, at den konstitutionelle Konge maatte gøre disse Mænd opmærksom paa, at Anlæg af Befæstningsanlæg paa Nordfronten i Dyrehaven kun kan ske med Rigsdagens Billigelse, naar Rigsdagen er samlet, og at disse Mænd derfor maatte henvende sig til den ansvarlige Minister. Det gjorde de imidlertid ikke. Jeg ventede til midt i Januar. Da kom tre andre Mænd fra Komiteen for den frivillige Indsamling og meddelte, at de nu havde samlet 1/2 Mill. Kr., men med det Formaal for Øje, at der for denne halve Million skulde anlægges Feltbefæstningsanlæg paa Nordfronten. Jeg gjorde da de Mænd opmærksom paa, at jeg i høj Grad maatte paaskønne, at man havde bragt Ofre ad Frivillighedens Vej for Forsvaret, men at jeg maatte misbillige den Maade, hvorpaa den hele Sag var tilrettelagt; hvis disse nye Udsendinge for Komiteen vilde betro mig de indsamlede Midler til fri Raadighed, vilde jeg efter Forhandling med den ansvarlige Sagkundskab søge at anvende dem paa bedste Maade til Nytte og Gavn for Forsvaret. De svarede mig da, at det kunde de ikke, thi Pengene var tegnede med et vist Formaal for Øje, i hvert Fald maatte de raadføre sig med Indsamlerne og særlig med den større Komité, der saa maatte handle paa Indsamlernes Vegne. Resultatet heraf blev, at nogen Tid efter meddelte Komiteen mig, at de ikke kunde forandre deres Bestemmelse, men de vilde forbeholde sig at gemme den halve Million indtil videre og var villige til at foretage en Indsamling til de Foranstaltninger, jeg kunde gaa med til. Jeg svarede da Komiteen, at jeg kunde anvise dem Anvendelse af disse Midler paa en Maade, som vilde være til Støtte for For-